

prima instanță: S.Iorgov

(Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău)

dosarul nr. 3ra-289/17

instanța de apel: M.Ciugureanu, Gr.Dașchevici, M.Anton

(Curtea de Apel Chișinău)

Î N C H E I E R E

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Rusanovschi Radu, reprezentant al Societății cu răspundere limitată „Alians M”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Alians M” împotriva Casei Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani mun. Chișinău, intervenient accesoriu Murzakoi Nadejda cu privire la anularea actelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată integral hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 februarie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 26.03.2015 SRL ”Alians-M” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani mun.Chișinău, intervenient accesoriu Murzakoi Nadejda cu privire la anularea prescripției nr.612 din 02.02.2015 și a actului adițional la actul de control nr. 182 din 20.11.2014, nr. 19 din 02.02.2015.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, SRL ”Alians-M” în temeiul cererii beneficiarului și a actelor prezentate de către aceasta, inclusiv actele ce confirmă sume din care au fost achitate contribuțiile de asigurări sociale (adeverințe de salarizare) a achitat d-nei Murzakoi Nadejda în calitate de persoană asigurată la producerea cazului asigurat suma de 70 419,17 lei.

Ulterior, întreprinderea ”Alians-M” SRL a recepționat prescripția nr. 612 din 02.02.2015 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Rîșcani referitor la rezultatul controlului efectuat și respectiv a făcut cunoștință cu aceasta.

Printr-o cerere prealabilă ”Alians-M” SRL și-a manifestat dezacordul cu actul menționat și respectiv a solicitat anularea acestuia, iar la data de 03.03.2015 Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Rîșcani a expediat un răspuns, prin care nu a satisfăcut cerințele referitor la anularea prescripției ca una eronată și ilegală.

Menționează reclamantul că specialistul principal al CTAS Rîșcani care a efectuat controlul referitor la corectitudinea calculării și utilizării mijloacelor de asigurări sociale a făcut cunoștință cu actele și respectiv cunoștea că la stabilirea

sumeii care urma să fie achitată d-nei Murzacoii Nadejda s-a luat în calcul certificatele eliberate de către SRL „Viano Plus”, GȚ ”Murzacoii Afanasie”, ”Scut” BAA, ”Alians-M” SRL. În calcul s-au luat sumele care au fost obținute de salariat și din care au fost achitate contribuții.

Prescripția nr.612 din 02.02.2015 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Rîșcani este emisă cu interpretare eronată a legislației, ba mai mult ca atât, interpretarea este una contrară normelor stabilite de legislator.

Astfel, ca bază a calculului sunt toate veniturile obținute din care au fost achitate contribuții. Este o interpretare eronată, afirmațiile CTAS Rîșcani că la baza calculului poate fi pusă doar suma obținută de la locul de muncă unde Murzacoii Nadejda avea calitatea de adminstrator.

Mai mult ca atât, suma penalității în prescripție este efectuată cu erori de calcul și care nu corespunde circumstanțelor de fapt și anume de către întreprinderea ”Alians-M” SRL a fost calculată și achitat d-nei Murzacoii Nadejda indemnizația în mărime de 70 419,17 lei dintre care CTAS a recunoscut suma achitată corect de 4 942,97 lei.

CTAS a operat în calculul penalității în mărime de 55 523,81 lei, efectuând calcule greșite, urmând să ia în vedere sumele care au fost achitate în calitate de contribuții, ținând cont de salariul achitat.

Conform calculelor efectuate de CNAS din 02.02.2015 referitor la penalitate reieșind din toată suma calculată în calitate de indemnizație, pe cînd urma să fie luată în calcul doar suma care a fost achitată de către ”Alians M” SRL lunar concomitent cu achitarea salariului lunar.

Reieșind din calculele efectuate și ținând cont de logica și interpretarea eronată a legii de către CNAS în prescripția nr.612 din 02.02.2015 ”Alians-M” SRL poate să-i fie imputată achitarea sumei de 29 517,07 lei (care de facto sunt reflectate în extrasul din contul curent al plătitorului de contribuții la BASS) în calitate de diferența între suma indemnizației și a contribuției în sumă de 12 024,91 lei în calitate de penalitate, iar în total suma de 41 541,981 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 29.02.2016, cererea de chemare judecată a fost admisă, cu anularea prescripției nr.612 din 02.02.2015 și actul adițional nr. 19 din 02.02.2015 la actul de control nr.182 din 20.11.2014 emise de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Rîșcani mun. Chișinău.

La data de 09 martie 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel prin care a solicitat casarea hotărârii contestate și emiterea unei hotărîri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

S-a casat hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 29.02.2016 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea ca fiind nefondată.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că potrivit art.32 alin.(1), (2) și (3) a Legii nr.289-XV din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale (în vigoare la momentul survenirii cazului asigurat în speța dată), angajatorul sau funcționarii caselor teritoriale de asigurări sociale din a căror vină au fost stabilite și plătite necuvenit sume de la bugetul asigurărilor sociale de stat, ca urmare a nerespectării vederilor legislației în vigoare, sînt obligați să le restituie; Sumele plătite fără temei legal, ca urmare a prezentării unor acte false, se rețin din contul persoanelor care le-au

primit în mod necuvenit; Sumele nerecuperate de la beneficiarii decedați nu se urmăresc. Din perspectiva legislației asigurărilor sociale obligatorii, care este cel de-al doilea aspect juridic relevant scos în evidență, este necesar de menționat dispozițiile Legii nr.289/22.07.2004, reglementările căreia se aplică inclusiv în cazul maternității, identificate de Lege ca risc social la art.1 alin. (2).

Potrivit art.2 alin.(3) din legea menționată, persoana are dreptul la prestațiile de asigurări sociale legate de riscurile sociale de care este asigurată, iar alin.(5) prevede că categoriile de persoane asigurate obligatoriu în sistemul public sînt specificate în Legea -89-XIV din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

În conformitate cu art.5 alin. (1) lit. f) al Legii nr.489 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale, asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la următoarele prestații: indemnizație pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani.

Conform art.7 alin.(2) al aceleiași legi, baza de calcul al indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit. f) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale. Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul.

În conformitate cu art. 23 din aceeași lege, pentru persoana care desfășoară activități în mai multe unități, în fiecare fiind asigurată conform legislației, indemnizațiile de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. f) se calculează în funcție de venitul total asigurat, calculat în conformitate cu art.7.

Dispozițiile legale menționate mai sus, indică instanța de apel că sunt aplicabile persoanelor care contribuie în fondul bugetului asigurărilor sociale, modalitate prin care devin asigurate obligator, dar nu și celor care nu sunt plătitori la sistemul public de asigurări sociale.

Prin urmare, instanța de apel a invocat că conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, d-na Murzakoi Nadejda este administrator al "Viano Plus" SRL și director, iar potrivit ordinului nr. 05 din 01.04.2012, d-na Murzakoi Nadejda fiind director la SRL „Viano Plus” s-a angajat în funcție de contabil șef pe sine însuși.

Instanța de apel a conchis că contractul încheiat între SRL „Viano Plus” și Murzakoi Nadejda nu poate avea efecte juridice.

Suplimentar, potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 6422 din 09.03.2015 d-na Murzakoi Nadejda este și asociat la "Alians-M" SRL.

Totodată, instanța de apel a invocat și faptul că modalitatea de asigurare socială a persoanelor asigurate obligatoriu este stabilită anual de Legea bugetului asigurărilor sociale de stat, astfel, în anul 2013 când a survenit nașterea copilului d-nei Murzakoi Nadejda, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2013 nr. 250 din 2012, nu stabilea modalitatea de asigurare a fondatorilor unici ai societăților comerciale.

Prin urmare, art. 6 al legii menționate, stabilește expres, că categoriile de persoane care nu sunt menționate în Anexa nr. 3 pot fi asigurate pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, plătind contribuții de asigurări sociale de stat în sumă de 5 220,00 lei anual, ceea ce

reprezintă perioada asigurată care se include în stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă și a ajutorului de deces. Astfel, fondatorii unici ai societăților comerciale, nu se regăsesc în reglementările legii menționate.

Reieșind din normele legislației în vigoare sus-menționate, instanța de apel a concluzionat că Murzakoi Nadejda nu este plătitor la sistemul public de asigurări sociale și practicând activitatea de întreprinzător, nu este persoană asigurată prin efectul legii, cu toate acestea era în drept să se asigure prin contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, drept de care nu a ținut cont.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că venitul realizat la locurile de muncă prin cumul, nu poate fi inclus în baza de calcul a indemnizației de maternitate, iar drept consecință, indemnizația de maternitate a lui Murzakoi Nadejda poate a fi calculată numai din venitul asigurat realizat la locul de bază SRL "Alians-M" și conform calculelor actul de control este suma de 4 942,97 lei.

La 30 ianuarie 2017 avocatul Rusanovschi Radu, reprezentant al Societății cu răspundere limitată „Alians M” a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului se invocă că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Se indică în recurs că, instanța de apel nu a dat apreciere faptului că conform fișelor de evidență a salariaților și a lucrului efectuat în cadrul instituțiilor menționate în actele care confirmă că au fost achitate contribuții la buget de stat aceasta figura în calitate de contabil. Totodată nu a fost luat în considerație că la momentul producerii riscului asigurat d-na Murzakoi Nadejda avea încheiate contracte individuale de muncă în 4 locuri de muncă și respectiv au fost achitate indemnizații din aceste locuri de muncă.

Totodată, consideră avocatul Rusanovschi Radu, reprezentant al Societății cu răspundere limitată „Alians M” o interpretare greșită a instanței de apel cu referire la Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.108 din 3 februarie 2005 și anume art. 15 „Stabilirea, calcularea și plata indemnizațiilor prevăzute la pct. 12 lit. a), c), d) și e) și pct. 37 lit. a) din prezentul Regulament se efectuează de către unitatea în care își desfășoară activitatea de bază angajatul (unde se păstrează carnetul de muncă) prin contract individual de muncă.”

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Rusanovschi

Radu, reprezentant al Societății cu răspundere limitată „Alians M”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurente se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către avocatul Rusanovschi Radu, reprezentant al Societății cu răspundere limitată „Alians M”, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către avocatul Rusanovschi Radu, reprezentant al Societății cu răspundere limitată „Alians M” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către avocatul Rusanovschi Radu, reprezentant al Societății cu răspundere limitată „Alians M”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru